

Sygn. akt II KK 27/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **M. P. i P. N.**,

skazanych z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 lutego 2015 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na korzyść skazanych,

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 8 grudnia 2014 r.,

- 1. uchyla rozstrzygnięcia zawarte w punktach 5 i 6 zaskarżonego wyroku, a dotyczące środków karnych orzeczonych wobec M. P. i P. N. w postaci obowiązku naprawienia szkody;**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w W. oskarżył:

1. **M. P.** o to, że w bliżej nieokreślonym czasie, lecz nie później niż do 30 lipca 2009 roku w W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził Miejskie Zakłady Autobusowe Sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. W. 52 do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2.400 złotych w ten sposób, że w dniu 30 lipca 2009 roku złożył wniosek o przyznanie z zakładowego Funduszu Socjalnego Świadczeń Socjalnych MZA Sp. z o. o. dofinansowania do wczasów, do którego przedłożył jako autentyczny podrobiony dokument w postaci Faktury VAT Nr [...] z dnia 27 lipca 2009 roku, opieczątowanej pieczęcią firmy P.P.H.U. J. W., Pensjonat „ V.” ul. K. 32A, P., który to dokument miał istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego świadczenia socjalnego, wprowadzając pokrzywdzonego w błąd co do faktu uczestnictwa na wczasach we wskazanym miejscu i czasie i należnego z tego tytułu dofinansowania z MZA Sp. z o.o.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

2. **P. N.** o to, że w bliżej nieokreślonym czasie, lecz nie później niż do 29 czerwca 2010 roku w W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził Miejskie Zakłady Autobusowe Sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. W. 52 do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 3.150 złotych w ten sposób, że w dniu 29 czerwca 2010 roku złożył wniosek o przyznanie z zakładowego Funduszu Socjalnego Świadczeń Socjalnych MZA Sp. z o.o. dofinansowania do wczasów, do którego przedłożył jako autentyczny podrobiony dokument w postaci Faktury VAT Nr [...] z dnia 3 lipca 2010 roku, opieczątowanej pieczęcią firmy P.P.H.U. J. W., Pensjonat „V.” ul. K. 32A, P., który to dokument miał istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego świadczenia socjalnego, wprowadzając pokrzywdzonego w błąd co do faktu uczestnictwa na wczasach we wskazanym miejscu i czasie i należnego z tego tytułu dofinansowania z MZA Sp. z o.o.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wraz z aktem oskarżenia prokurator skierował, na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wnioski o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonymi kar po 6 miesięcy pozbawienia wolności z

warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres 3 lat próby oraz nałożenie obowiązku naprawienia szkody.

Pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku (k. 863 akt o sygn. ... 369/14) Sąd Rejonowy w W., dostrzegając znajdującą się na k. 574 akt informację z Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 4 stycznia 2013 roku, z treści której wynikało, iż M. P. i P. N. zwrócili w całości nienależnie pobrane świadczenia, wystąpił do prokuratora o rozważenie modyfikacji złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosku wobec obu oskarżonych. Pismem z dnia 26 sierpnia 2014 roku (k. 20 akt o sygn. III K 510/14) oskarżyciel publiczny zmodyfikował złożone wnioski poprzez wyeliminowanie z nich zapisu o obowiązku naprawienia szkody w odniesieniu do M. P. i P. N.

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2014 roku, sygn. akt ... 510/14 (k. 31-33), Sąd Rejonowy w W. uwzględnił złożone przez prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wnioski i orzekł:

1. uznał M. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu stanowiącego występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go, a na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego M. P. w pkt 1 kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 (trzech) lat próby;
3. uznał oskarżonego P. N. za winnego popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu stanowiącego występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go, a na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
4. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego P. N. w pkt 3 kary warunkowo zawiesił na okres 3 (trzech) lat próby;
5. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego M. P. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę kwoty 2.400 (dwóch tysięcy czterystu) złotych na rzecz pokrzywdzonego Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego P. N. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę kwoty 3.150 (trzech tysięcy stu pięćdziesięciu) złotych na rzecz pokrzywdzonego Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

7. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił w całości oskarżonych M. P. i P. N. od zapłaty kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się z dniem 16 grudnia 2014 roku.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 grudnia 2014 r., na korzyść skazanych – w części dotyczącej orzeczenia o karze w zakresie orzeczonego w pkt 5 i 6 obowiązku naprawienia szkody na rzecz Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W., wniósł Prokurator Generalny, który zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego (art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k.), polegające na zobowiązaniu oskarżonych, z rażąco obrazą przepisu prawa materialnego art. 46 § 1 k.k. i naruszeniem warunków określonych we wniosku złożonym przez prokuratora, do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę przez M. P. kwoty 2.400 złotych oraz przez P. N. kwoty 3.150 złotych na rzecz pokrzywdzonego - Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W., mimo, że szkoda została przez obu oskarżonych naprawiona przed wydaniem orzeczenia, wniósł w konkluzji „o uchylenie wyroku w zaskarżonej części”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego wniesiona na korzyść skazanych M. P. i P. N. jest oczywiście zasadna, co skutkowało jej uwzględnieniem w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega bowiem najmniejszych wątpliwości, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, wskazanych w zarzucie kasacji. W pkt 5 i 6 przedmiotowego wyroku Sąd Rejonowy zobowiązał oskarżonych do naprawienia w całości szkody na rzecz pokrzywdzonego - Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o. z siedzibą w W. mimo uprzedniego uzyskania od oskarżyciela publicznego modyfikacji wniosków złożonych w trybie art. 335 § 1 k.p.k. poprzez wyeliminowanie z nich zapisu doty-

czącego obowiązku naprawienia szkody przez M. P. i P. N., rażąco naruszając tym samym wskazane w zarzucie kasacji przepisy prawa procesowego. Jest to tym bardziej zastanawiające, gdy weźmie się pod uwagę fakt, że przecież modyfikacja złożonych wniosków przez prokuratora nastąpiła na skutek inicjatywy Sądu Rejonowego, który przesłał prokuratorowi kopię pisma pokrzywdzonego z dnia 04.01.2013 r., a z którego jednoznacznie wynika, że P. N. i M. P. zwrócili w całości nienależnie pobrane dofinansowania (odpowiednio w kwocie: 3150 zł i 2400 zł), wraz z sugestią „zmiany wniosku złożonego w trybie art. 335 k.p.k.”

W sytuacji natomiast, gdyby Sąd Rejonowy - zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k. - nie znajdował podstaw do uwzględnienia nawet tak zmodyfikowanego wniosku prokuratora, złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k., zarówno w zakresie kar jak i środków karnych, to winien był sprawę rozpoznać na zasadach ogólnych.

Słusznie Prokurator Generalny we wniesionej kasacji wskazuje ponadto, że zgodnie z art. 46 § 1 k.k. sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości lub w części jedynie wówczas, gdy szkoda w chwili orzekania faktycznie istnieje (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2014 roku, sygn. III KK 54/14, LEX nr 1496293*). Taka natomiast sytuacja w omawianej sprawie nie miała miejsca.

Podzielając zatem zarzuty i wnioski zawarte w kasacji Prokuratora Generalnego, Sąd Najwyższy uchylił jedynie rozstrzygnięcia zawarte w pkt 5 i 6 zaskarżonego wyroku o obowiązku naprawienia szkody, dotknięte wskazanymi powyżej uchybieniami, a wydatkami postępowania kasacyjnego – zgodnie z art. 638 k.p.k. – obciążył Skarb Państwa.